

Nemzetközi tevékenységek: a 2002-2006 közötti időszak stratégiai terve

Henrietta Hopkins

A szerző „International policy adviser, Resource: the Council for Museums, Archives and Libraries” c. összefoglalását **Murányi Lajos** fordította. Az előadás 2003. január 29-én a Resource szervezésében a British Library-ben rendezett Globális perspektívák (Global Perspectives) konferencián hangzott el.

1. Bevezetés

A Resource, a múzeumok, levéltárak és könyvtárak tanácsa azért szervezte ezt a konferenciát, hogy elmondhassuk, mit tartalmaz nemzetközi stratégiánk, a *Nemzetközi tevékenység: a 2002-2006 közötti időszak stratégiai terve*. Ezt a munkát Önökkel, egyesült királyságbeli kollégáinkkal együtt akarjuk elvégezni, akik tudják, mit jelent nemzetközi szinten dolgozni. Nagyon fontos, hogy együtt vigyük véghez ennek megvalósítását, ezért fel szeretném vázolni legfontosabb pontjait, szólnék arról a szerepről, amely a Resource-ra és magára a szakterületre vár, törekvéseinkről, együttműködő partnere-

inkről, stratégiai céljainkról és azokról a speciális programokról, amelyek meghatározzák majd tevékenységünk irányát, és amelyek szakterületünk számára konkrét eredményeket ígérnek.

2. Nemzetközi szerep

2.1 Elkötelezettség

A Resource már tanújelét adta, hogy elkötelezett a nemzetközi tevékenység iránt, amikor is közzétette erről szóló kiáltványát, munkatársakat alkalmazott, hogy ez a téma előbbre jusson, és amikor szé-

les körben folytatott megbeszéléseket – konzultációk, informális értekezletek formájában és egy külső operatív csoporttal együttműködve – nemzetközi stratégiája kidolgozása érdekében. Szakterületünkkel szorosan együttműködve tovább dolgozunk azért, hogy megvalósíthassuk múlt év szeptemberében közreadott stratégiánkat.

2.2 Befolyás

A Resource egyike a világ azon kevés szervezetének, amelyek múzeumokat, levéltárakat és könyvtárakat fognak össze. Ez biztosítja azt a lehetőséget, hogy komoly befolyása legyen azokban a kérdésekben, melyek érintik a szakterület egy-egy részét vagy egészét. A viták gyakran nemzetközi és nemzeti szinten egyaránt folynak, és a Resource stratégiája révén részt vesz majd ezekben a vitákban, és hasznosítja is ezeknek a tapasztalatait.

2.3 Újfajta gondolkodásmód

A Resource-nak a tengerentúli kollégákkal és szervezetekkel szemben vállalt kötelezettségei újfajta gondolkodásmódot visznek a munkába. Például az elmúlt évben röviden áttekintette azt a munkát, amelyet mások eddig végeztek a múzeumok, levéltárak és könyvtárak fejlesztésében, és több lenyűgöző projektet ismert meg. A svéd múzeumok szövetségének szemináriumára *New times – separate worlds* (Új kor, más-más világok) címmel azt vizsgálta, hogyan reagáljanak a múzeumok a demográfiai mobilitásra és a kultúra internacionalizációjára, és azt is megvizsgálták, hogyan lehetne a múzeum alapfeladatát, a helyi, regionális és nemzeti történelem dokumentálását a multikulturális társadalom és a globális lojalitás valóságához igazítani. Intézményeink jövőjét illetően a holland könyvtáros-egyesület még szokatlanabb megközelítéssel állt elő: nem-könyvtáros szakértőket vont be egy projektbe, amely azt vizsgálta, hogyan néz ki majd hét közkönyvtár 2040-ben Hollandia észak-braban-

ti körzetében. Felkért egy építész, egy képzőművész, írókat, fiatalokat, egy kiállítást tervező céget és barátokat, hogy tervezzenek könyvtárat. Az eredmény: a könyvtári terek újszerű hasznosításának innovatív javaslatai, egy szállodában elhelyezett könyvtár és egy olyan könyvtár, ahol a könyvek úgy vannak elhelyezve, és úgy kereshetők elő, ahogyan az emberi agy tárolja és idézi fel az emlékeket.

Éz csupán néhány példa, mégis nagy segítséget nyújt ahhoz, hogy lássuk, más országokban miként közelítenek a munkánk szempontjából fontos kérdésekhez. Éz igaz az egyes múzeumok, levéltárak és könyvtárak munkájára, de a szakterület egészére is. Ha látjuk, mások hogyan reagálnak egyes kihívásokra, időt és pénzt takaríthatunk meg, megismerhetjük stratégiai kérdésekről vallott nézeteiket, és ez potenciálisan a tevékenységek majdani hálózatát képezheti. Éz a munkamódszer élénk mozgásban tartja majd a Resource-t és szakterületünket egyaránt, de az érdekelteknek és a használóknak is megfelel.

Mindez sokkal könnyebb, amióta tengerentúli kollégáinkkal az Interneten keresztül gyorsan és hatékonyan tudunk kommunikálni, és amióta egyre többen hajlandók nemzetközi konferenciákon részt venni, hogy kicseréljék tapasztalataikat kollégáikkal.

3. Törekvéseink

Szeretnék nemzetközi stratégiánk részletkérdéseire kitérni, és először négy olyan projektet ismertetni, amelyek jól példázzák törekvéseinket, s felvázolják azokat az összefüggéseket, amelyekre nemzetközi programunk az elkövetkezendő három-négy évben összpontosít.

3.1 Az Egyesült Királyságban folyó nemzetközi tevékenység

A legfontosabb az volt, hogy megtudjuk, ki mit csinál az Egyesült Királyságban nemzetközi téren, ezért felkértük a kulturális örökség konzorciumát (Cultural Heritage Consortium), térképezze fel az angol múzeumokban, levéltárakban és könyvtárakban folyó nemzetközi tevékenységet. A konzorcium a jövő héten fog erről beszámolni, jelentésük felkerül a Resource honlapjára, és március végén nyomtatásban is megjelenik.

Azért kezdtük el Angliában ezt a projektet, hogy a nemzetközi dimenziók beépüljenek a Resource regionális ügynökségeinek kialakítása terén végzett eddigi munkájába, és előbbre jussunk a *Renaissance in the Regions* (Újjászületés a régiókban) jelentés ajánlásainak megvalósításában. A projekt következő szakaszában ugyanez lesz a feladat Skóciában, Walesben és Észak-Írországban; a szakterület ügynökségeivel folytatott megbeszélések során meg fogjuk vitatni az érintett közigazgatási egységek mindegyikében, hogy mi a legjobb megoldás.

Amikor már tisztán látjuk, milyen tevékenységek folynak szakterületünkön, meg is tudjuk fogalmazni, melyek a hiányosságok, van-e lehetőség a bővítésre, és hogy az egyes területeken melyek a képzési és finanszírozási igények. Ez az elemzés fogja szolgáltatni azokat az adatokat, amelyekre a Resource-nak és partnereinek szükségük van ezek megfogalmazásához.

3.2 Tanácsadó pontok létesítése három területen

Előd-testületeink munkája (Museums & Galleries Commission, Library and Information Commission = Múzeumok és Képtárak Bizottsága, Könyvtári-Tájékoztatási Bizottság), továbbá az ágazattal és a külső operatív csoporttal folytatott megbeszélések nyomán megfogalmazódott, hogy három területen van szükség tanácsadó pontokra,

mégpedig az export, a nemzetközi finanszírozás és a kulturális javak területén.

3.2.2 Az export

A Resource sikeresen működött együtt az Egyesült Királyság kereskedelmi partnereivel (Trade Partners UK), a British Councilal és a múzeumok egyesületével (Museums Association) egy részmunkaidős múzeumi export-tanácsadói poszt (Museums Export Adviser) létrehozásában. A posztot támogató a munkát folytatjuk, de a Resource azt is vállalta, hogy kidolgozza, miképpen lehet ezt a tanácsadást a könyvtárakra és a levéltárakra is kiterjeszteni annak érdekében, hogy az egész szakterületnek legyen egy tanácsadó pontja.

3.2.3 A nemzetközi finanszírozás

A második terület, ahol szükség van tanácsadóra, az a szakterületünket érintő nemzetközi finanszírozási források. Kezdetnek próbálunk tanácsadókat felkérni a nemzetközi finanszírozási források feltérképezésére. A projekt tudatában van annak, hogy ezek a pénzalapok nemcsak közösségi és közigazgatási pénzalapokra korlátozódnak, mint amilyeneket az Európai Bizottság kezel, hanem vannak társasági, magán és alapítványi alapok is. Különösen fontos lenne a az egyesült államokbeli finanszírozási modell figyelembevétele, hiszen nagy hagyományokkal rendelkezik a közszférának juttatott filantrop és társasági adományok terén. A tanácsadók ez év májusában tesznek jelentést, melyről a Resource honlapján adunk majd tájékoztatást.

3.2.4 A kulturális javak

A tanácsadói központok között a kulturális javaké a harmadik: ide tartoznak a levéltári dokumentumok, a könyvtári és a múzeumi gyűjtemények. Ebbe a kérdéskörbe tartozik a *restitutio* [visszaadás], a *repatriatio* [visszahonosítás] és a *spoliatio* [kirablás] kérdése, vagyis a gyűjtemények háborúk és természeti katasztrófák alatti védelme és a kulturális anyagok illegális kereskedelmének a megaka-

dályozása. A Resource még 2000 októberében megrendelt egy megvalósíthatósági tanulmányt a kulturális értékekkel foglalkozó központi tanácsadó pont létesítéséről. Ez a tanulmány megállapította, hogy „a szükséges információk megtalálhatók az ágazaton belül, de nem használják ezeket, és nincsen olyan ügynökség, amely terjesztené ezeket a szakterületen belül, vagy a publikált információk és a felmerülő gyakorlati problémák között közvetítene.” A jelentés végkövetkeztetése az volt, hogy „egy központi tájékoztató pont ezt a célt szolgálná”. Az elmúlt két évben a Resource-nál az átfogó nemzetközi stratégia kidolgozásán volt a hangsúly, de most már olyan részletkérdésekkel is kell foglalkozni, mint ennek a módszertana és a többi tanácsadó-pont kialakítása, hogy ezek is megkezdhessék a munkát 2006 márciusáig, a stratégiai dokumentumban megadott határidőre.

3.3 Nemzetközi csereprogram

A konzultációk feltártak egy másik igényt, a múzeumi, levéltári és könyvtári szakemberek támogatását is: vagyis hogy a projektekbe bekapcsolódva más országokban dolgozhassanak, illetve tengerentúli szakemberek is kapjanak támogatást, akik ugyanezt tennék az Egyesült Királyságban.

Ezért stratégiánk alapján hazai és nemzetközi partnerekkel együtt dolgozzuk ki a szakterület csereprogramját. Még csak a legelején tartunk, de szeretnénk minél rugalmasabbá tenni ezt a modellt, hogy a jelentkezők néhány hétig – nagyobb projektek esetén akár hónapokig is – külföldön dolgozhassanak. Szeretnénk a program támogatására ösztönözni az ágazat munkáltatóit is, hogy a beosztottak élhessenek a lehetőségekkel, és a dolgozók felismernek, munkahelyüknek is előnyös, ha visszatérve jobban értik feladataikat. Szeretnénk a tengerentúli kollegákkal hosszú távú partneri viszonyt kialakítani. Igazi cseremodell szeretnénk, amelyből tanulhatunk azoktól, akik az Egyesült Királyságban – múzeumainkban, levéltárainkban és könyvtáraink-

ban – tartózkodnak, de ők is profitálnának a mi szakembereink külföldi tapasztalataiból.

Támaszkodni fogunk mások – azon külföldi országok – tapasztalataira, akik már rendelkeznek csereprogramokkal, hogy az ágazat számára hasznos és gyakorlatias, konkrét és mérhető előnyökkel járó modell álljon rendelkezésre. A Resource katalizátorként olyan modellt alakít majd ki, amely képes globális közösségek összekapcsolására, hosszútávon fenntartható kapcsolatokat eredményez közgyűjteményeink és a tengerentúli múzeumok, levéltárak és könyvtárak között; és belőle a munkáltatók, a munkavállalók és szakmánk is profitálni fognak az egész világon. A tanácsadó pontokhoz hasonlóan 2006 márciusára tervezzük a működő modell kiépítését.

3.4 Megfelelő információk biztosítása

Stratégiánk utolsó pontja a nemzetközi tevékenységekről ágazatunk számára nyújtott friss információkkal foglalkozik; egy olyan Internet-alapú szolgáltatást akarunk kialakítani, amely összegyűjti a múzeumokról, levéltárakról és könyvtárakról az elérhető, de töredékes nemzetközi információkat. Egy ilyen munkaeszköz javíthatja az ágazatnak a nemzetközi lehetőségekről szerzett ismereteit és saját információinkkal az Egyesült Királyság reagálását is.

4. Az Egyesült Királyságon belüli helyzet

Szeretnék röviden a partnerkapcsolatokról szólni, de előtte érdemes ennek a munkának az egyesült királyságbeli körülményeivel is megismerkedni.

4.1 Regionális ügynökségek

Ez a munka a regionális ügynökségekben koncentráldódik. Jelenleg hat működik: Észak-Kelet, Dél-Ke-

let, Yorkshire; Kelet-Középföldek, Észak-Nyugat és a Dél-Nyugat; a Nyugat-Középföldek (Midlands) ez év áprilisában, Kelet-Anglia és London jövő év áprilisában fogja létrehozni a magáét. Az illetékes közigazgatási egységekkel (Skóciában, Walesben és Észak-Írországban) olyan egyezményekkel erősítjük meg kapcsolatainkat, amelyekben leírjuk, hogy a nemzetközi politikai fejlődés az egész Egyesült Királyság ügye.

5. Partnerkapcsolatok

Arra szeretnék kilyukadni, hogy partnerek nélkül egyetlen célkitűzésünket sem tudjuk megvalósítani, mivel ezek nélkülözhetetlenek stratégiánk megvalósításához. Örülünk, hogy ezen a konferencián is tovább építhetjük meglévő kapcsolatainkat, és hogy újabbakra is szert tehetünk.

5. 1 A kapcsolatok köre

Ezeknek a partnerkapcsolatoknak a köre a szakterület egészére kiterjed, vagyis a múzeumokra, a leltárakra és a könyvtárakra, így

- ☉ a regionális ügynökségekre – Angliában;
- ☉ az érintett közigazgatási szervekre Skóciában, Walesben és Észak-Írországban;
- ☉ az országos és nemzetközi szervezetek szakmai testületeire;
- ☉ a nemzetközi témákkal foglalkozó nemzeti ügynökségekre, ideértve a British Councilt;
- ☉ a nemzetközi kulturális szervezetekre (mint pl. az UNESCO);
- ☉ a minisztériumok, ideértve természetesen a Kulturális, Médiaügyi és Sport-Minisztériumot (DCMS), de fontos a külügyi, a gazdasági és ipari, valamint a nemzetközi fejlesztési minisztériummal tartott kapcsolat is (Foreign & Commonwealth Office, Department for Trade &

Industry, Department for International Development);

- ☉ nemzetközi közigazgatási szervezetekre, ideértve olyan európai intézményeket, mint az Európa Parlament kulturális bizottsága és az Európai Bizottság.

Ez hétféle partneri kapcsolat, melyet stratégiánk szerint létre kell hoznunk. Lesznek bizonyára majd mások is, mi pedig alkalom adtán reagálni fogunk azokra a szükségletekre, amelyek új kapcsolatok kiépítését elengedhetetlenné teszik.

6. Partnerkapcsolatok és akciótervek

Azt is világosan kell látnunk, hogy a Resource nem egyedül akarja finanszírozni és elvégezni stratégiájából következő valamennyi projekt-feladatát: a partnerkapcsolatok jelentik a kulcstényezőt törekvései elérésében. Egy nemzetközi csereprogram például partnerek nélkül sohasem működik. Világszerte léteznek olyan szervezetek, melyek e téren már rendelkeznek tapasztalatokkal, mind ágazatunkban (pl. a *Programme for Museum Development in Africa*), mind azon kívül (pl. a *Voluntary Services Overseas*), amelyekből okulnunk lehet.

Felhasználhatók lennének azok a tapasztalatok is, amelyeket a múzeumi díjjal (*Sharing Museums Skills Millennium Awards*) kapcsolatban szerttünk, de egy olyan stratégiai politikai testületnek, mint amilyen a Resource, már nem felel meg egy olyan modellhez, amilyent meg szeretnénk valósítani, így ezt másutt kell fellelnünk, és az ötlet kidolgozását idehaza, partnereinkkel közösen kell elvégezni a regionális ügynökségek és az érintett közigazgatási egységek bevonásával. Olyan partnerkapcsolati akciótervekre van szükség, amelyek segítenek ennek a modellnek a finanszírozásában és irányításában.

Fontos azt is leszögeznünk, hogy az ágazatot feladatokban való részvételünkkel, nem pedig a mások által elvégzett munka megismétlésével támogatjuk. Van már egy kulturális kapcsolatunk, az EUCLID, amely tanácsadással és támogatással szolgál azok számára, akik az Európai Bizottság kulturális pénzügyi alapjaira pályáznak. Működik továbbá a UKISHELP, amely az Európai Bizottság információs társadalom programjával kapcsolatban nyújt tájékoztatást. Vannak az ágazatot szolgáló információs forrásaink is, pl. a CILIP elektronikus listái, az UNESCO-archívumok és könyvtári portálok. A partnerkapcsolatokra vonatkozó akciótervek konkrét, mérhető eredményeket hoznak majd a Resource és az ágazat számára.

7. Stratégiai célok

A stratégiai célokat 5 témacsoportban foglalhatjuk össze:

- ☉ politika és érdekérvényesítés,
- ☉ stratégiai kérdések,
- ☉ együttműködés és kapcsolatok,
- ☉ információk,
- ☉ finanszírozás.

A következőkben sorra vesszük ezeket a célokat, és néhány mondatban összegezzük tevékenységünknek azokat az irányait és vállalásait, amelyek stratégiánkban szerepelnek. Ezek jelentik programjaink hátteret.

8. Politika és érdekérvényesítés

Politika és érdekérvényesítés alatt azt értjük, hogy kiállunk az ágazat értékei mellett a globális környezetben azért, hogy hozzájáruljunk a nemzetközi napirendek témáihoz, azokat befolyásolni próbáljuk, és az ágazat sorsát befolyásoló témákban lobbizunk az adott kormányközi és nemzetközi szervezeteknél.

8.1 Interfész

A Resource megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy egy-egy területen interfészként működjék az egyesült királyságbeli ágazat és a tengerentúli szervezetek, intézmények között. Például nemrég felkérést kaptunk a portugál kulturális minisztériumban működő Portugál Múzeumi Intézettől, tájékoztassuk őket, hogyan történik a kiemelkedő fontosságú gyűjtemények értékelése. Bármelyik múzeumhoz fordulhattak volna információért, de a Resource számára alapvető fontosságú, hogy maga adjon felvilágosítást, és arra törekszik, hogy koncentráltan érkezzenek hozzá a szóban forgó múzeumokra vonatkozó információkérések.

8.2 Lobbizás fontos kérdésekben

Az ágazatot érintő fontos területeken lobbizunk, ha erre igény mutatkozik. Jó példa erre a Resource legutóbbi válasza az Európa Parlament egyik, a közsféra dokumentumainak újrahasonosítására és kereskedelmi kiaknázására tett irányelv-javaslatára; kifejtettük, hogy ellenezzük ezeket a módosításokat, mert veszélyeztetik kulturális intézményeink pénzügyi működését. Úgy tűnik, hatott az Egyesült Királyságból érkezett koordinált válasz az Európai Bizottságra, és reméljük, ez pozitívan befolyásolja majd a javaslat végleges megszövegezését.

8.3 A vonatkozó egyezmények támogatása

Az egyik munkacsoport a hozzáférés akadályaiával foglalkozik majd. Stratégiánk fontos, érdekérvényesítéssel foglalkozó szakaszának lényeges elemét alkotja annak kimondása, hogy másokkal együtt küzdünk azoknak a kérdéseknek a hangsúlyozásáért, amelyek a kulturális jogoktól megfosztott népeket

érintik. Ezért támogatunk olyan egyezményeket, mint az Egyesült Nemzetek Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának a 27. cikke: „Minden személynek joga van a közösség kulturális életében való szabad részvételhez, a művészetek élvezéséhez, valamint a tudomány haladásában és az abból származó jótéteményekben való részvételhez.” Nemzeti ügynökségként egyik fontos feladatunk, hogy a nemzetközi viták során hangot adjunk az Egyesült Királyság véleményének minden fontos kérdésben.

8.4 Hatásvizsgálatok

Elsődleges fontosságú érdekérvényesítő szerepünk szempontjából, hogy megfelelő adataink legyenek arról, miképpen befolyásolja a nemzetközi tevékenység ágazatunkat és az általa szolgált közösségeket. Stratégiánkban megfogalmaztuk, folyamatos kutatási programba kezdünk, hogy kimutassuk, az ágazat nemzetközi tevékenysége kihat az Egyesült Királyság gazdaságára, az Egyesült Királyságban folyó munka minőségére, a hatékony partnerkapcsolatokra, az ágazat finanszírozására és azokra a kérdésekre, melyek majd csak a későbbiekben merülnek fel. Ezt nem lehet azonnal elvégezni, és nem is szabad addig, míg az alapokat le nem raktuk azokkal a tevékenységekkel, melyekről stratégiai törekvéseinkkel kapcsolatban már beszéltem. Ha már összegyűjtöttük ezeket az adatokat, a munkaeszközöknek széles arzenálja áll majd rendelkezésünkre a nemzetközi elkötelezettség eredményeinek kifejezésére.

9. Stratégiai kérdések

A Resource tevékenységének mindegyike rendelkezik nemzetközi dimenzióval, ezeket fel kell tárni. Az ágazat gyűjteményei, információi és szolgáltatásai, elérhetőségük és rendelkezésre bocsátásuk a nemzetközi tevékenységhez való csatlakozás elsőd-

leges kapcsolódási pontjai. Ha ezek elszigeteltek, korlátozott a jelentőségük a múzeumok, levéltárak és könyvtárak használói számára. Sokkal több értelme van, ha globális összefüggésbe helyezik őket. Jó példája ennek a *Peregrinus-projekt*. A látogató az angliai Bath-ban, a római kori fürdőben egy olyan oltárt lát, amelyen Peregrinus neve szerepel. Ez önmagában is érdekes, de amikor kiderül, hogy a név *vándort* jelent, Peregrinus pedig a Rajna-vidékről származik, és keresztül-kasul beutazta a Római Birodalmat, sőt azon túl is járt, az oltár egészen új összefüggésbe kerül, és része már nemcsak a brit, hanem az európai történelemnek is. A *Culture 2000* által finanszírozott projekt során, melynek vezetője a római kori fürdő volt (és amelyben négy ország hat intézménye is részt vett), animációk is készültek, hogy a régészeti leletek hátterét is megvilágítsák a látogatók számára.

Ezzel elérteztünk stratégiánk stratégiai kérdése-ihéz. Ebben a részben a stratégiai témák azokkal a dolgokkal foglalkoznak, amelyek a Resource alaptevékenységének elemei, és mindegyiknek van nemzetközi dimenziója.

10. Témák és fejlemények

Célunk annak biztosítása, hogy az ágazat tudomást szerezzen a nemzetközi szintű stratégiai kérdésekről és fejleményekről, ezekhez járuljon is hozzá, és okuljon a későbbi vitákból. Ebbe beletartozik:

- ☞ az információs és kommunikációs technológia (ICT),
- ☞ a tudás,
- ☞ a tanulás, hozzáférés és a társadalom bevonása,
- ☞ a gyűjteményszervezés,
- ☞ a szakmai fejlődés és
- ☞ a szabványok.

Továbbá azok is idetartoznak, melyeknek alapeleme a nemzetközi tevékenység, úgymint a szakérte-

lem és a szolgáltatások, valamint a kulturális értékek tengerentúli exportja.

11. Együttműködés, kapcsolatok

A célunk az, hogy elősegítsük és ösztönözzük a múzeumok, levéltárak és könyvtárak, tanácsadó testületek és a hasonló munkát végző szervezetek közötti nemzetközi együttműködést. Ennek lényege: hosszú távú és hatékony kapcsolatok ápolása, amelyek hozzájárulnak a nemzetközi fejlődéshez.

Együtt kívánunk dolgozni valamennyi érintett közigazgatási szervvel, szervezettel és ügynökséggel Angliában, Skóciában, Walesben és Észak-Írországban azért, hogy összehangoljuk nemzetközi politikánkat az említett stratégiai kérdésekre összpontosítva. Ez a konferencia fontos eleme a hazai és tengerentúli partnerek közötti együttműködés fejlesztésének. A holt napi munkacsoportok eszmecsereiben számos stratégiai terület szerepel majd, amelyeken közösen tudunk munkálkodni nemcsak rövidtávon, hanem a későbbiekben is.

12. Információk

Szükség van egy információs portálra, hogy biztosítani lehessen az összefüggést és a kellő koncentrációt az információknak abban a tömegében, amely az ágazatról és annak egyes területeiről rendelkezésünkre áll, és amit pillanatnyilag nem tudunk hatékonyan kihasználni. Az információforrások töredékesek, még nem tudatosodott, hogy szétszórtságuk mindhárom területen hasznos. Ha ezt támogatnák, alkalmazhatók lennének a stratégiában – és az ágazatban – megfogalmazott célokkal közvetlenül összefüggő, koncentrált információkat közvetítő forrásként.

Az a célunk, hogy a közgyűjteményi ágazat hozzájusson azokhoz az információkhoz, melyekre a

nemzetközi kihívásokra – és az így felmerülő lehetőségekre – adandó válaszoknál szüksége lehet. Ennek az információcserének lényeges része a már említett, nemzetközi tevékenységeket feltérképező projekt. Az ebből a munkából eredő modellek azt sugallják, hogy a lehetőségek ismeretének hiánya akadályozza az ágazat nemzetközi tevékenységét. A hatékony információközlés lenne az első lépés ennek az akadálnak az eltávolításához.

Több módszert is kipróbálunk ennek a témának a keretében, így esettanulmányok gyűjtését és közreadását, megbízottak alkalmazását a megfelelő országokban, szakemberek megbízását a nemzetközi konferenciákon lezajlott viták ismertetésére, olyan munkák elvégzésére adunk megbízást, melyek hiányzó ismereteinket pótolják, és az elkészült jelentések publikálását. Az eredmények az információs portálra is felkerülnek.

13. Finanszírozás

Ezen a stratégiai területen is másokkal együtt fogunk működni, elsősorban a regionális ügynökségekkel és az Európai Bizottság kapcsolati pontjával (a kulturális és az információs társadalom programokban egyaránt), hogy az idevonatkozó finanszírozási információkat az ágazat tudomására hozzuk. A kihívást az ágazat számára az jelenti, hogy meg kell találnia ezeket a forrásokat, és megfelelő módon ki is kell aknáznia ezeket. A Resource, a korábban már említett kutatási projekt segítségével, és más, ebből eredő munkák révén, meg fogja találni ezeket a forrásokat, propagálja ágazatunk fontosságát a finanszírozók számára, regionális ügynökségekkel együttműködve megfogalmazza az ágazat szükségleteit, és megkeresi azokat a módozatokat, amelyekkel ezek az elemek összeilleszthetők.

A stratégiában kidolgozott akció-feladatok közé tartozik az azokkal az intézményekkel való együttműködés, akik ezt biztosítják, vagy azoknak a kivá-

lasztása, akik ott dolgoznak, ahol ennek a biztosításában rések mutatkoznak.

A régiókban zajló változások az információk biztosításának kétféle megközelítést kívánják: országos szinten az információkat összesítő ügynökségen keresztül, regionálisan pedig lehetőleg a regionális pénzügyi ellátó egységeken át kell megoldani az információk szétsugárzását.

14. Összpontosítás a jövőre

Kényelmes dolog lenne, ha a Resource nem összpontosítana a nemzetközi témákra, és befolyásolásuk helyett épphogy csak reagálna a külső történésekre, vagy esetlegesen, nagy vonalakban követné csak stratégiáját, nem pedig arra a három-négy kiemelt területre összpontosítana, amelyekben komoly szerepet kaphat. Nem ezt a könnyebbik utat választjuk, mert ez nem eredményezne olyan sajátos, stratégiai eredményeket, amelyekre szakterületünk jövőbeli fejlődéséhez szükség van, hanem – ahogy már körvonalaztam – olyan munkát akarunk végezni stratégiánk érvényessége alatt, amely 2006 utáni tevékenységünk kereteit is meghatározza.

Ezen a konferencián azt kérjük Önöktől, hogy a csoportmegbeszélések során készítsenek legalább három fontos stratégiai célt tartalmazó listákat; ezeket majd honlapunkon közzé tesszük a konferencia-előadások részeként, és majd továbbfejlesztjük a megfelelő együttműködési kapcsolatokkal és partnerségi akciótervekkel; partnereinkkel együtt csereprogramot dolgozunk ki, továbbá tanácsadó pontokat és információs portált is létesítünk.

15. Összefoglalás

Ezek a teendők következetességet és világos célokat visznek munkánkba, mutatják nemzetközi napirendekhez való csatlakozásunkat, és lehetővé teszik munkánk pozitív hatásainak felmérését az ágazat jövője szempontjából. Magas mércét alkalmaznak az Egyesült Királyság múzeumaiban, levéltáiraiban és könyvtáiraiban, de sokkal többet lehetne elérni olyan nemzetközi kötelezettségek vállalása révén, amelyek kollektívan fejlesztik felkészültségünket, tudásunkat, és tapasztalatokkal szolgálnak. A Resource nemzetközi stratégiája ehhez nyújt keretet, és olyan megoldásokat kínál, amelyekkel e törekvések meg is valósíthatók.

A határon túli magyar irodalom hete Székesfehérváron és Fejér megyében c. rendezvénysorozaton, melyet a székesfehérvári Szent István Művelődési Ház, a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, a Vörösmarty Társaság és az Árgus Alapítvány közösen szervezett, 2003 szeptember 24-25-én *Konfliktusok és megbékélés. A magyar nemzetiség és az államalkotó ország közösségeinek együttéléséről alkotott kép a kortárs határon túli irodalmakban* témakörben hangzanak el előadások, majd szeptember 26-án *Az információs társadalom és nemzeti identitás. Hozzájárulhat-e a világháló a határon túli magyar irodalom (re)integrációjához. Internetes irodalom - kisebbségben is?* kérdésekről beszélgetnek az előadók és a résztvevők. Balla D. Károly vitaindítója a <http://www.hhrf.org/ungparty/kon/fehervar> címen olvasható. (Arató Antal, Moldován István híradása, Katalist, 2003. szeptember 12.)

A Neumann Kht. tevékenysége

Kiemelkedően közhasznú szervezetünk közhasznú tevékenysége során az alábbi közfeladatokat látja el az alapító okirat szerint, mely tevékenységekre az Alapító „Közhasznú szerződést” kötött társaságunkkal: 72.40. Adatbanki tevékenység és 92.51. Könyvtári tevékenység.

Közhasznú társaságunk nem nyújt támogatásokat, esetenként adománykérését sajtó útján, levél formájában vagy a honlapján – [www. neumann-haz.hu](http://www.neumann-haz.hu) – hozza nyilvánosságra.

A Neumann Kht. 2002. december 31-ei, a könyvvizsgáló által auditált közhasznúsági jelentés jellemző adatai (eFt-ban)

Befektetett eszközök:	54 398
Forgóeszközök:	84 258
Aktív időbeli elhatárolás:	21 527
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN:	160 183
Saját tőke:	54 155
ebből: induló tőke:	5 000
tőkeváltozás:	49 155
ebből tárgyévi eredmény:	7 912
Kötelezettségek:	18 366
Passzív időbeli elhatárolások:	87 662
FORRÁSOK ÖSSZESEN:	160 183

Az eredménykimutatás legfontosabb adatai (eFt-ban)

Értékesítés nettó árbevétele:	4 488
Egyéb bevételek:	348 900
Üzleti tevékenység eredménye:	2 272
Adózás előtti eredmény	7 954
Tárgyévi eredmény:	7 912

KULCSSZAVAS KERESÉS – A Könyvtári Figyelő on-line arcívumának (<http://www.ki.oszk.hu/kf>) kulcsszavas keresője elérhető a Könyvtári Intézet főoldaláról (<http://www.ki.oszk.hu>).

A keresőt a FreeFind ingyenes keresőszolgálat működteti, amit a keresett szó vagy kifejezés megadása után az enter billentyűvel vagy a 'Keresés' nyomógommbal indíthatunk el. A kereséshez útmutató a 'Súgó' menüpontban vagy a <http://www.ki.oszk.hu/searchhelp.html> címen található.

(Payer Barbara híre, Katalist, 2003. július 8.)